

PALIČKOVÁNÍ III

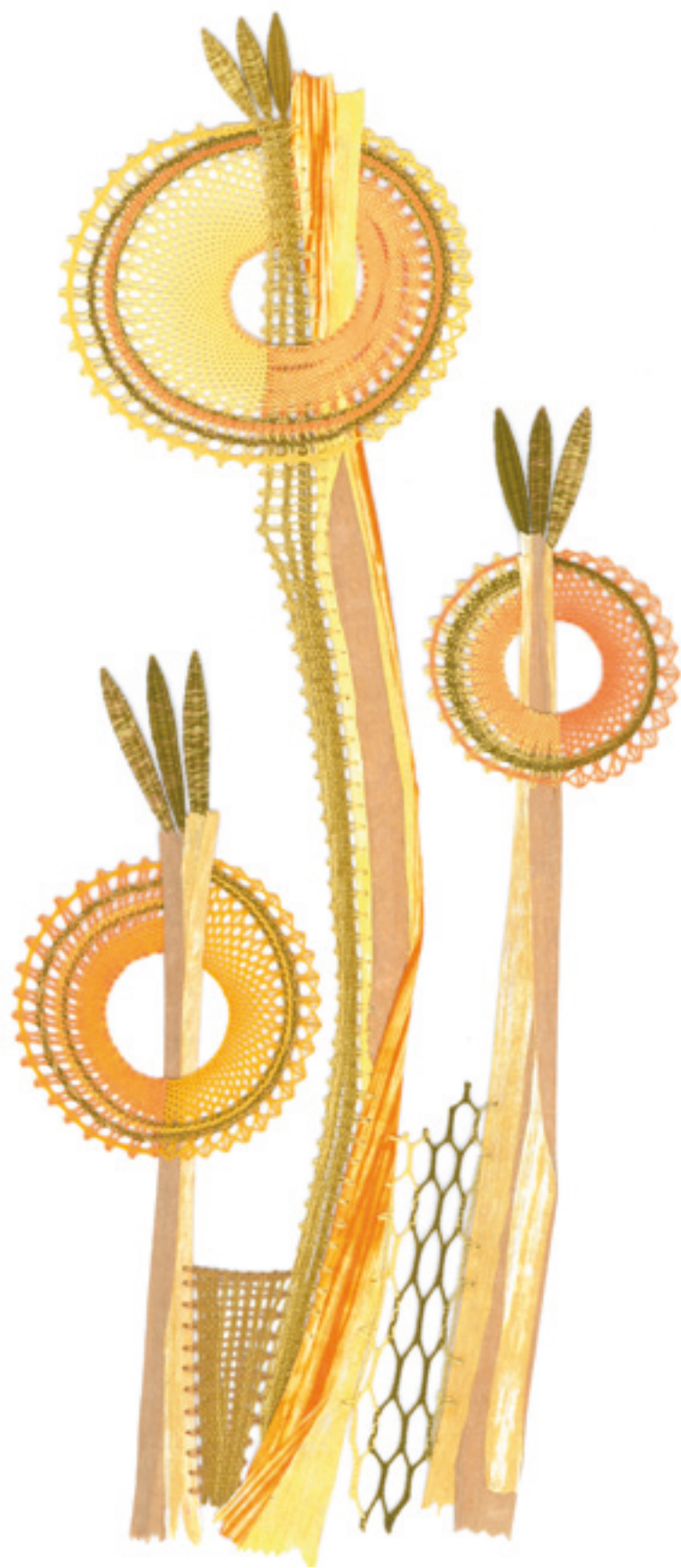
krajky z netradičních materiálů

IVANA DOMANJOVÁ

výtvarný
kurz

 GRADA®

PALIČKOVÁNÍ III

krajky z netradičních materiálů

IVANA DOMANJOVÁ

výtvarný
kurz

 GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Paličkování III **krajky z netradičních materiálů**

Ivana Domanjová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5310. publikaci

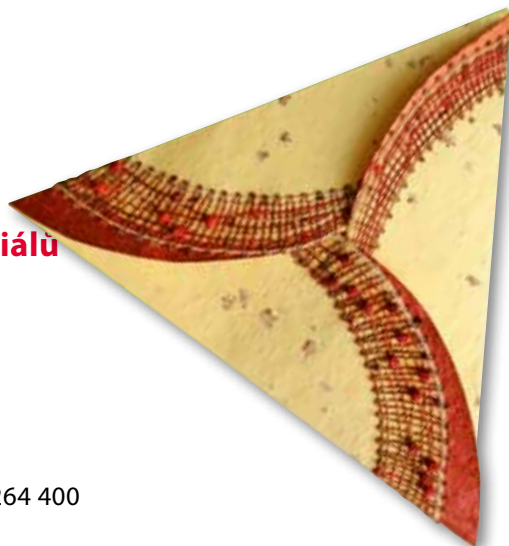
Odpovědná redaktorka Ing. Jana Minářová
Fotografie v knize Ivana Domanjová
Fotografie na obálce Ivana Domanjová
Sazba a grafická úprava Jana Řeháková, DiS.
Návrh grafické úpravy a obálky Jana Řeháková, DiS.

Počet stran 112
První vydání, Praha 2013
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2013
Cover Design © Jana Řeháková, DiS., 2013

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto za ně nelze převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody. Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-4779-8 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-8783-1 (elektronická verze ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8784-8 (elektronická verze ve formátu EPUB)

obsah

Úvod	7
Ozdobné prvky v půdicích	12
Obtáčené plátno a vratná spojka	18
Lístky a pecičky	19
Soudečky	20
Plastické kytičky	22
Pavoučci	24
Plné plátnové a polohodové plochy	26
Cípkky	28
Vějířky	29
Zoubky	30
Vráňátka	32
Netradiční materiály v krajce	34
Měkké a tvárné materiály	35
Nepoddajné a tvrdé materiály	36
Ukončování a tužení netradičních materiálů	34
Koláže s netradičními materiály	40
Malá škola improvizace	44
Krajka a ruční papír	46
Přípravné práce	48
Paličkování jednoduchých motivů	50
Dokončovací práce	53
Krajka a kůže	64
Přípravné práce	64
Nácvik techniky	66
Kožená kravata s krajkou	68
Krajka a lýko	86
Nácvik základní technologie	88
Fascinátory z lýka	90
Doslov	109
Poděkování	110
O autorce	112

úvod

Bylo nebylo jedno Modré království. Všude, kam jen oko dohlédlo, kvetly lány modrých kvítků. Od pradávna jim místní říkali len. Po zesnulém papíncovi malou zemičku zdědila princezna Pomněnka a přes noc se stala vlídnou královnou své říše a svých poddaných. Do momentu než se zamilovala. Ono už to tak na tom světě bývá. Do královského paláce si nastěhovala krásného, silného a svalnatého krále Hyacinta. V žilách mu kolovala modrá krev, jeho jméno vonělo a on sám voněl také. Vražedná to kombinace ...

Nový král holdoval pitkám i bitkám, ale kytkám příliš nefandil. Pomněnce také ne. Brzo po svatbě vyrazil na další objevnou výpravu. Její jedinou náplní bylo, ostatně jako vždy, přesvědčit sousedního krále, aby mu odevzdal obsah svých truhlic a donutil místní poddané, aby pro Hyacinta s úsměvem a s radostí pracovali. Pomněnka nesla změnu velmi nelibě. Jak jinak, byla těhotná.

Po několika měsících se manželskému páru narodila malá princeznička. Na svět a na maminku se dívala modrýma očkama a svým příchodem potěšila veškeré obyvatele Modrého království. Všichni jásali, jen vladař nikoliv. Jako vždy nebyl doma, opět kdesi válčil. Princezničce začali říkat, asi podle modrých kvítků, které v celém království kvetly, Lenka.

úvod

Malá nástupkyně trůnu rostla a rostla, král válčil a válčil a královna chřadla a chřadla. Genům neporučíš, neovlivníš je ani vlídnou výchovou. Zkrátka Lenka byla víc po tatkově generálovi než po mamce básnířce. Jako malá si hrála s kluky na vojáky, jako větší stavěla do latě celý Královský palác. A tatka? Ten se v ní pochopitelně viděl. Byla stále a bez výhrad jeho milou malou holčičkou. Z každé výpravy, i z té neúspěšné, přivezl hromadu dárků, šperků a veškerých výtvarných moderních technologií. Jediná v království měla i mobil. Signál pohotového operátora sice chyběl, ale to nafoukané Lence vůbec nevadilo. Stejně neměla komu volat. Stala se módní ikonou a veškerá mládež ji kopírovala. Spolužáci požadovali po svých nebohých rodičích značkové oblečky, botičky, autíčka a jiné nezbytnosti. Stačilo otevřít Královský věstník a rychlostí blesku se země šířila zvěst o nové, nikdy a nikým nevidané novince. Už nikdo nechtěl chodit v plátěných, byť krajkami a výšivkami zdobených šatech. Lněných, domácích, z rodičovských dílen, z domácích stavů a s krajkami z mamčininy herdule. Kde není poptávka, není odbyt. Kde není odbyt, nejsou finance. Kde nejsou finance, je hlad. A ten byl téměř v každé chalupě.

úvod

Za rozbřesku se skupina mladých žen vypravila na pole vytrhávat len. S kořínky. Byla to tvrdá a v dané situaci trochu zbytečná práce. Natkaného plátna byly plné sklady. Jenže nechte rostlinky uschnout bez užitku. Kráčely ranní rosou, travnatou loukou se spoustou kytek, přes malý palouk. Ve chvíli, kdy se rozjařené víly, které mezi břízkami při svalu měsíce probdělý noc, nehodlaly rozloučit. Svítání nesvítání, ještě nedotančily. Nebo možná naopak posnádaly omamné ranní rosy, kdo ví. Vílám se moc domů nechce, maminám se zase nechce na pole. Všudypřítomný pokušitel podsune všem váhacům lákavou myšlenku. Každé zvlášť a kupodivu jednotnou. Po palouku se roztočí ďábelský kolotoč bosých nohou, vlajících sukni a dlouhých vlnitých kadeří. Žádné povinnosti, žádný diktát, pouze opojné nevázané veselí. Nic netrvá věčně. Znavené ženy klesají do trávy a zhluboka oddechují. Pozvolna se jim vrací pocit ukázněné disciplíny a povinnosti. Také výčitky se dostaví. Vymění si pár pohledů a ... Ve víru vílích kolových tanečků se jejich dlouhé vlasy propletly do roztodivných, leč nebesky krásných vzorů. Barevná luční kvítka, traviny a semínka, vše, co létalo vzduchem, mají na svých hlavách. Poletující okvětní lístky zvolna klesají jako hvězdný prach a dokončují celou tu nádheru. Někdy stačí se jen tak trochu zasnít.

úvod

Děvčata nechávají pole palem a pospíchají domů. Fotoaparát ještě nikdo nevymyslel a i kdyby, neměly by na něj peníze. Sesedají se na návsi a každá podle svého umu zaznamenává vzory pomocí paliček a jehel. Ze lnu, do lnu. Toho mají doma spoustu. I květin, obilí, trávy a jiných úžasností, které umí vytvořit jen a jen příroda.

Na nejbližším trhu v královském městě představují světu loukou vonící kolekci. Nafoukaní měšťané i dvorní dámy jsou ohromeni. Ve výrobcích je zakleta lehkost vílích nožek, vůně a barevnost lučního kvítí i vznešenost březového háje. Všechno se tam vešlo. Dívky plní prázdné nůše laskominami pro svá dítká a pospíchají domů.

Tamtamy fungují všude, nemusí se nutně jednat o prales. Jediný, kdo u královského dvora nemá ve svém šatníku kousek z té krásy, je princezna Lenka. A to tedy ne, to se tak nenechá. Královský posel ujíždí do vesnice jako o život. Možná mu o něj opravdu jde, bez krajek nesmí na návrat do paláce ani pomyslet. Jenže na hrubý pytel hrubá záplata. I přesto, že je z královského hnízda. Hrdé vesničanky posílají posla zpět do paláce s nepořízenou. Kam se hrabe peklo i s houfem čertů na jednu rozmazlenou princeznu.

úvod

Jekot, vřískot, vztekání. I podlahu novou sukní od věhlasné světové značky vytřela. Cestu ke krajkám jí hysterie neotevřela. Jediné, co zmožla, bylo vysídlení vesničanek za hraniční kámen, k sousedům.

Šly rády, i s dětmi. Nelitovaly. A princezna? Té přivezl ze své výpravy taťka král nové kousky do garderóby. Značkové. Byly plné kvítků z kopretin, klacíků z březového háje a trávy z neposekané louky. To víte, cizina je cizina... A zazvonil zvonec a pohádky byl prý konec.

Ale to by bylo příliš jednoduché. Jste zkušené krajkářky a už moc dobře víte, že každé setkání s herdulí a s paličkami je velké dobrodružství. Zábava, poučení i chvíle příjemné pohody při klapotu kouzelných dřívěk. Pojďte si se mnou trochu pohrát. Nechte se zlákat děvčaty z pohádkové vesnice a propojte vaše nové krajky s přírodninami i jinými, pro krajkou nezvyklými materiály. Budu vám rádcem, i mne taková kreativní tvorba baví. Stačí se přece jen tak trochu zasnít ...

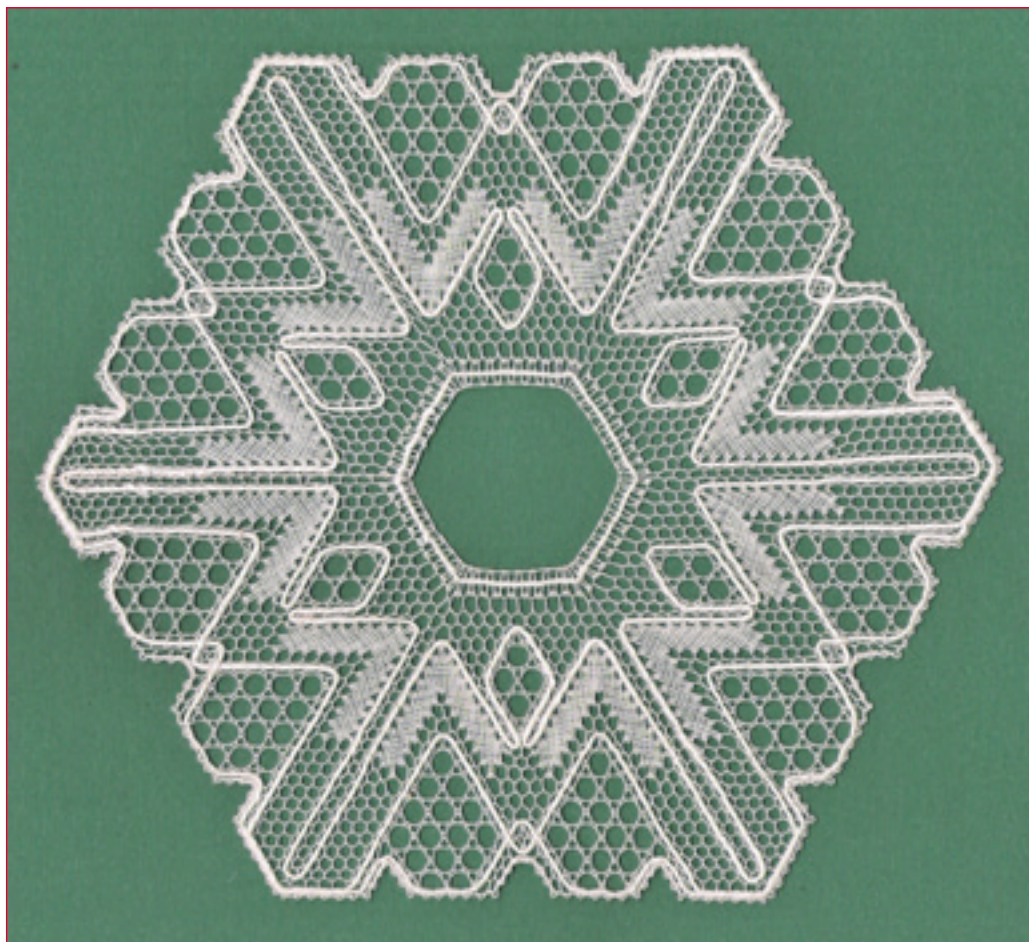
Bez pečlivé přípravy sny zhmotnit nelze. Na úvod tedy trocha teorie.

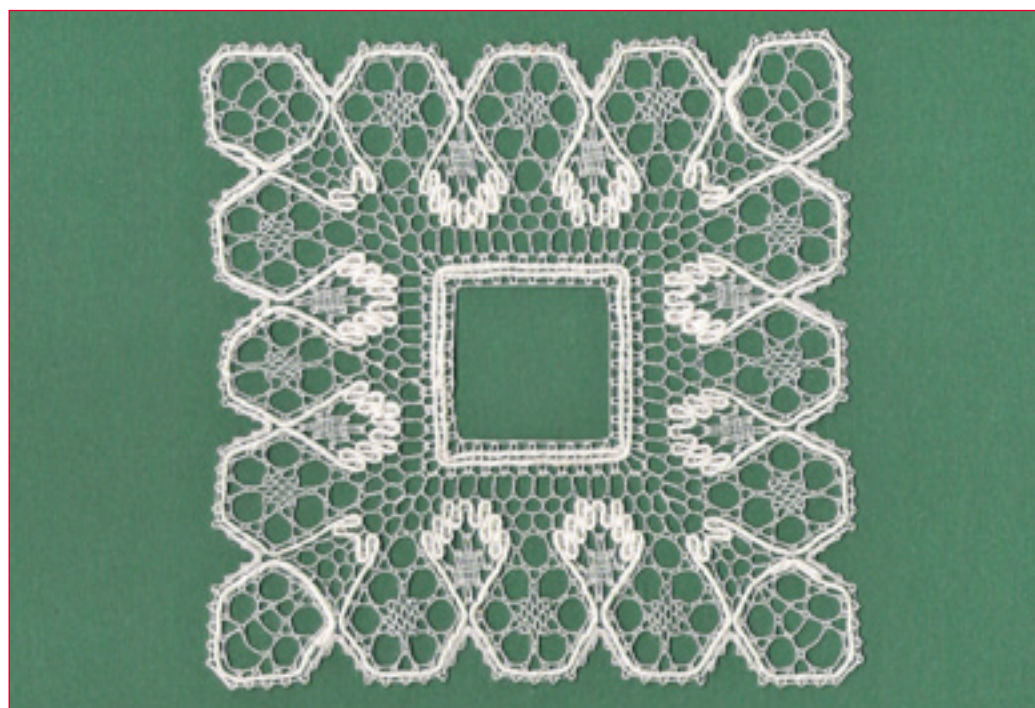

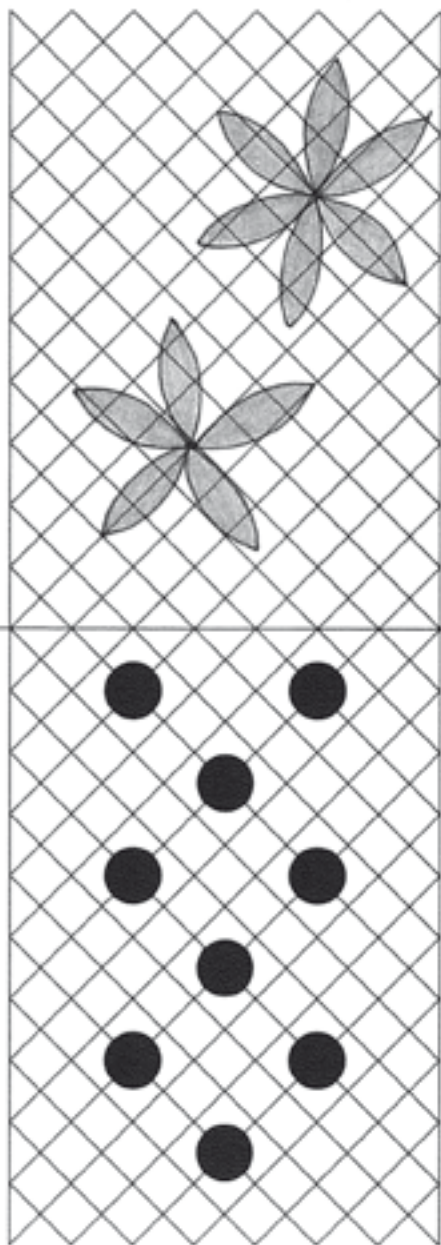
ozdobné prvky v půdicích

Než se společně pustíme do studia dalších ozdobných prvků, prolistujte oba předchozí díly této učebnice. Osvěžte si teorii, nastudujte názvosloví a zopakujte si všechny důležité informace o lístkovině. Během dalších stránek poznáte, že všechny tři učebnice tvoří jednu metodickou linku. Jednoduše řečeno, vše souvisí se vším.

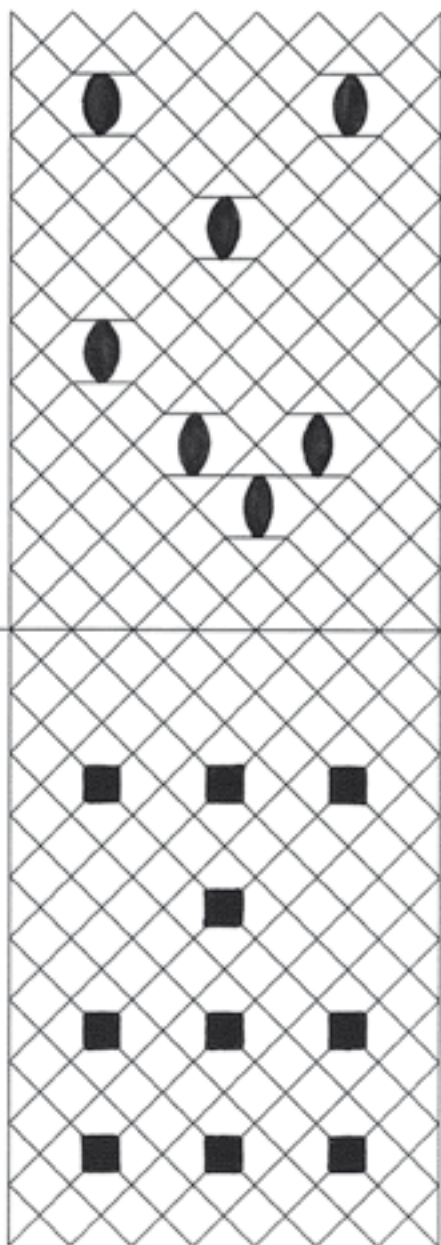
Všechny vzory, které se společně naučíme, se používají zejména ve vláčkových krajkách. Já jsem pro vás připravila čtvercovou síť pro paličkování dírkové půdice. Na rozdíl od vláčky je pro výuku přehlednější a pevnější. Konečný tvar jednotlivých prvků se podřídí změně rastru sítě, způsob zpracování se neliší. Každá linka na podvinku představuje jeden pár. Připravte si požadovaný počet paliček a naviňte přízi. Vhodná je obuvnická nit síly 24 nebo 30. Při paličkování základní půdicové sítě utahujte páry vždy ve směru linky. Práce bude přehledná a směr utahení vám spolehlivě naznačí posun páru celou krajkou.

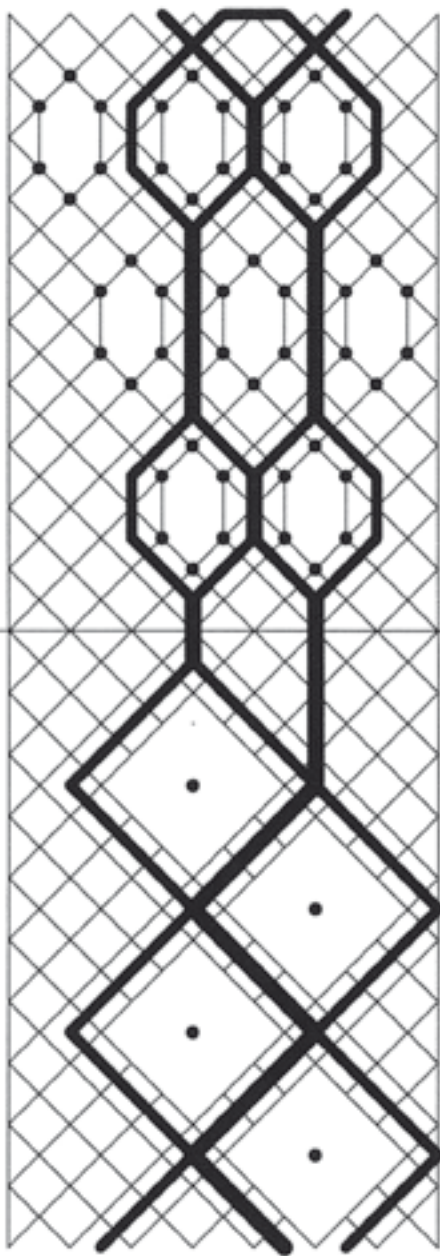

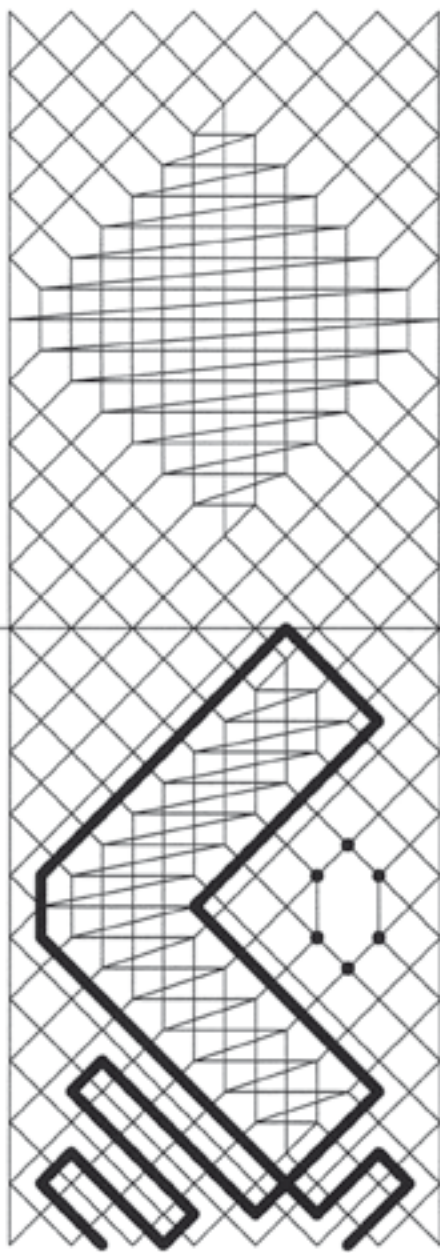
PLASTICKÉ KYTIČKY
SOUDEČKY

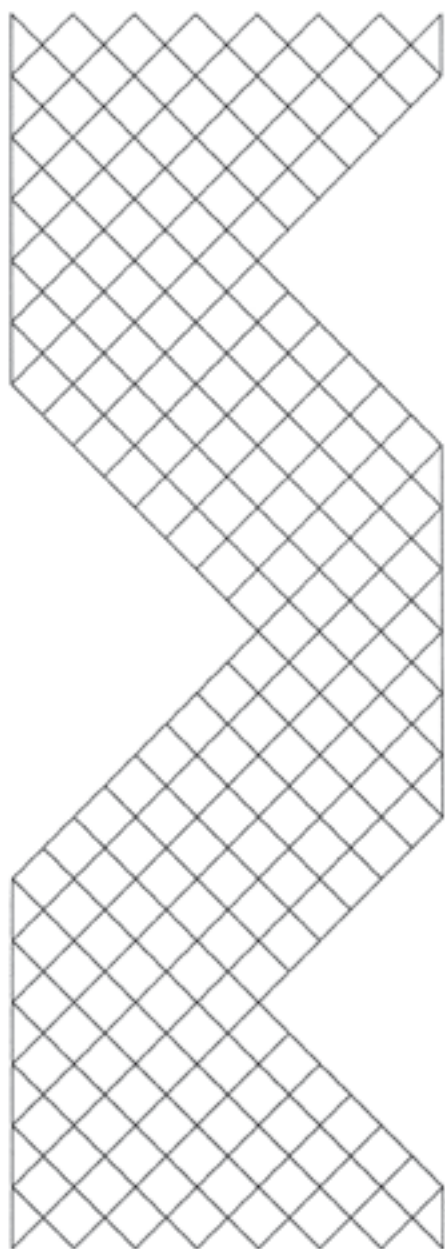
LÍSTKY
PECIČKY

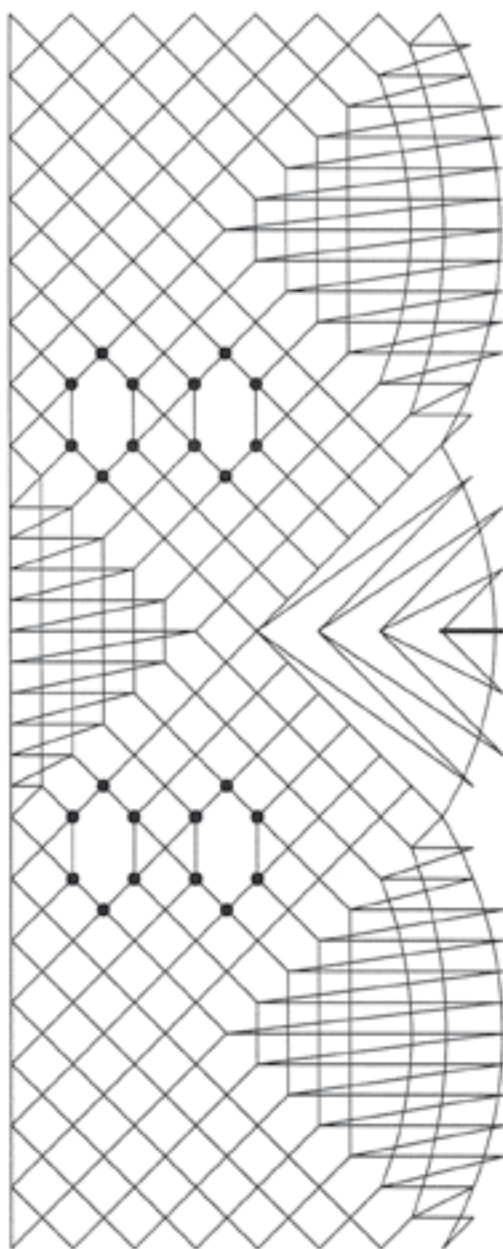
VRÁŇÁTKA
PAVOUČCI

PLNÉ PLÁTNOVÉ PLOCHY
POLOHODOVÉ PLOCHY

ZOUBKY

VĚJÍŘKY A CÍPKY

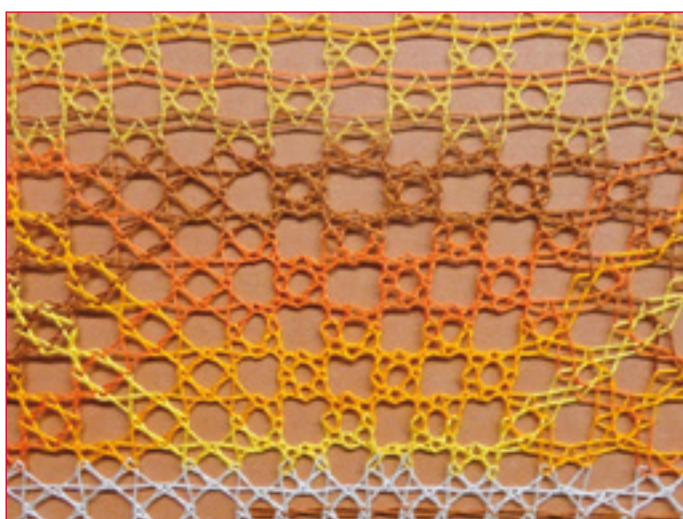
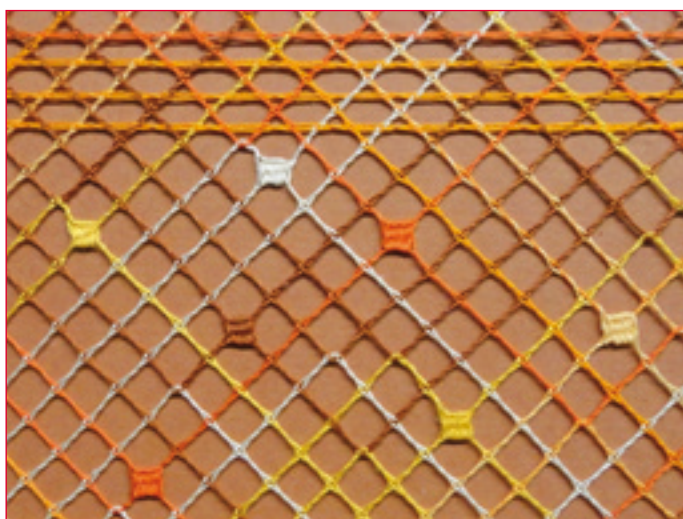

ozdobné prvky v pŕdicích

Obtáčené plátno a vratná spojka

Plátno je základní spojovací vazbou dírkové pŕdice. Jednotlivé svislé páry posouvá ve směru linky na podvinku. Jestliže plátno ve spoji nahradíme obtáčeným plátnem nebo vratnou spojkou, změníme směr celého svislého páru. Těto vlastnosti s úspěchem využíváme v barevných pŕdicových plochách. Oba spojovací prvky můžeme libovolně kombinovat a vytvářet v kraje zajímavé barevné vzory a efekty. Stejným způsobem můžeme oživit i barevné plochy dalších pŕdicových vzorů.

ozdobné prvky v půdicích

Lístky a pecičky

Jsou velmi efektním a často používaným prvkem. S nadsázkou můžeme říci, že bez lístkoviny není krajka krajkou. Jednotlivé lístky a pecičky jsou na podvinku označeny vyplněným políčkem. Paličkujeme je ze dvou šikmých párů. Lístek začínáme rozpíchnutým plátnem a vodivou bude druhá nebo třetí palička. U paličkovaného lístku zakončíme opět plátnem, oba páry přiložíme na linky podvinku a pokračujeme v paličkování dírkové půdice až k dalšímu lístku.

Pecičky se od lístku liší pouze tvarem a jejich začlenění do půdice je obdobné. Na podvinku jsou označeny plným čtvercem nebo obdélníkem a paličkujeme je obvyklým způsobem. Na obou koncích peciček použijeme k zafixování jejich tvaru pomocné špendlíky. Před případným tužením je doporučuji přepíchnout mimo plochu pecičkové výplně. Dokončenou krajku nebudou rušit otvory po vpichu špendlíků.

ozdobné prvky v pŕdicích

Soudečky

Přetočením lístkoviny nebo pecičky vytvoříme velmi efektní krajkovou ozdobu, tzv. soudečky. V krajce vypadají jako malé textilní korálky nebo válečky. Pokud se pro tento prvek rozhodneme, krajkou paličkujeme z lícové strany. Hotové soudečky nelze protáhnout a u klasického způsobu paličkování by zůstaly na nevhodné straně hotové krajky! V požadovaném místě upalíčujeme klasický lístek nebo malou pevnou pecičku. Odstraníme všechny pomocné špendlíky, s nimi by nešlo prvek dokončit. Přes oba svislé páry položíme pomocný čalounický špendlík, špejli nebo jinou tenkou a pevnou pomůcku, která nám usnadní převrácení krajkového dílu. Oba svislé páry okolo ní otočíme a vytvoříme malou kladku.

